

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

UKRAINIAN TOILER

On the Foundation
of Christianity
The Ukrainian Toilers
Shall Build
A Prosperous Future!

5 ц. — ЗА ЧИСЛО — 5 ц.

5 с. — PER COPY — 5 с.

Рік X. Число 17

Пятниця, 23 квітня, 1943

TORONTO, ONT

Friday, April 23, 1943

Vol. X. No. 17

29 КВІТНЯ, 1918 — 29 КВІТНЯ, 1943

Нім. Корабель Стріляв на Шведського п-човна

Швеція запротестувала проти екшнії на її територіальних водах

Подає Джордж Аксельсон у „Глоб енд Мейл”-і, що мин. п'ятирічі пропав шведський підводний човен „Ульвен”, що брав участь у маневрах шведської флоти на шведських територіальних водах коло Готенбурга. Невідомо було нічого, що могло бути причиною пропажі п-човна, аж ось грінула новина, що німецький торговельний корабель стріляв міни п'ятирічі на побратима про павшого „Ульвена” — на підводного човна „Дракена”. Тепер шведи думають, що „Ульвен” затонули німці. Настідком того шведський уряд вислав до Берліна гострій протест, додаючи до цього своє підозріння про „Ульвена”, і зазначуючи, що шведський уряд залишає за собою „право підприяти такі заходження, які на його думку будуть конечні”.

Пояснення це однак, кажуть, невистачальне, бо ж командант міг подати вістку через котробуль наводного корабля, що їх багато брали участь у маневрах і також шукали за „Ульвеном”, або — міг надати пояснення по радіо.

Шойно в неділю ввечір штаб флоту одержав вістку, яку шуку й далих даних про цей розголошено 24 годині пізньопадіж, і запевнення, що таке є. На „Дракена” стріляв на пасажир в п'ятирічі, о 6.15 вранці, під час того, коли він знаходився на територіальних водах і був під водою, виставивши з-під води тільки перископ. На тих же водах, думають, зістав затонелій і „Ульвен”. Тепер велика частина шведської флоти, з дзвонами для нурків, старається знайти місце затонення, щоб хоч вирівняти затону, на що одна має вже надій.

А ще більше здивування викликала вістка, що шведський командант „Дракена” німе-

рішають про новоєнну торговлю, про валюту й інші справи, їх не питано.

Попри оборону власних прав, ліга мала б старатися замирити воюючі сторони. Деякі коли думають, що п'ятирічі мав народитися в Ватикані, хоч другі підрівнюють, що за ним може кристися п'ятирічі Італії, щоб легко вилізти з терпірішою халепи. При цім пригадують, що архиєпископ Френсис Следмен відвідував під час своєї поїздки також Франсіска Франка в Еспанії.

Заклик до воюючих, щоб заключили мир ще зоки війна не вийшла в стадію продовження „довше ніж конечне”, виголосив есп. закордонний міністр граф Хордан, і при цім сказав, що воюючі сторони є засильні для себе, щоб котрась з них могла доконати повного знищення своєї противниці. Щож до комунізму сказав, що „ми продовжуємо з ним боротися й будемо боротися всіми нашими силами до кінця”.

Немов відповідь на заяву Еспанії, що вона готова відповіти заключеннями мира посередині, заявила державний секретар ЗДПА Кордел Гал, що президент Рузвельт і прем'єр Чорчіл постановили в Касабланці, що війна ця має закінчитися безумовною піддаччю держав „Вісі”.

ЕСПАНІЯ СТАРАЄТЬСЯ ДО ВЕСТИ ДО МИРА

Подают із Лондону, що Еспанія постановила зачати відповідь кількох наступних тижнів старання довести воюючі сторони до заключення мира, сподіючись, що її підігрує останні сім нейтральних держав. Еспанія їх запросила, щоб створили з нею лігу нейтральних, зложену з Еспанії, Португалії, Ейре, Швайцарії, Швеції, Туреччини, Ірану й Аргентини, з завданням боронити інтереси членів Ліги по Війні. Держави ці бачуть, що Союзники вже

ХРИСТОС ВОСКРЕС, МАРІС!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄМО

УСІМ НАШИМ СПІВІРАЦІВНИКАМ, ПЕРЕДПЛАТНИКАМ І ЧИТАЧАМ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Редакція й Адміністрація.

У. Кравченко

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В цей День — в це третє Рано — співаймо радісю; Осанна! Блакит небес і соняшне проміння звіщують нам: Христос воскрес! Христос — у славі встав із гробу — Його всеобіймаюча любов перемогла ворожу злобу — Своєю Смертю смерть зборов...

Співаймо ісі з глибин душі Воскресний, радісний тропар... Співаймо враз: Осанна! Осанна Найсвятіший Владі влад!

Христос — це наша Сила! Христос — у боротьбі із темнотою Сам жертвував Собою, — приняв Сам чашу болю наповнену ущерб... І нас не поглотить на віки смерть — не проковтне могила...

Христос — це наша Сила! Хоч перед нами шлях — увесь в тернях — на крилах віри наш народ змагається до світла — до висот...

Як воїни Христові сягаємо вершин, щоб Царство Боже — силою любови — тут оснувати через жертву — чин...

Христос, що протерпів за людство страсті — не даст нам в темноті пропасті — Він — не покине нас — і в цей бурхливий час...

Надію в серці залишім і вірмо в наше воскресіння...

В цей Оень — в це третє Рано співаймо радісно; Осанна!

Христос воскрес!

Наперед Справитись з Підвод. Човнами — Кинг

Повна контроля над водами Конечно, заки Союзники зможуть виконати наїзд на Європу. Кріпс відповідає крикунам за другим фронтом

Мін., понеділка прем'єр Канади Кінг промовляв в Торонто в Роял Іорк Гостиці під час перекуски в Канадським Клубом, зачинаючи цією промовою кампанію за підписанням Четвертої Позиції Перемоги. Говорив, що конечно для Союзників є загнущати на перед загрозу п-човнів, які тепер чищеніші, як коли, і вгнаняють стаями, як вовки, заки можливий буде наїзд на Європу. Шляхи по Атлантику мусить бути вільши для мореплавби, щоб постачати поповнення в людях і матеріялах, бо коли б того не було, то ті запаси, що в Британії, скоро вичерпалися, через що сильно понизилась би бойова здібність Британії. Тому то, говорив дальше Прем'єр Канади, усі військові авторитети настоювали й настоюють на тім, щоб, заки буде наїзд, очистити море від підводних човнів, щоб можна було постачати наступальному війську все потрібне. Бі підводні човни стали найбільш убивчою зброєю Гітлера — говорив Прем'єр. — Боротьба за Атлантику західніша тепер стала, як коли. П-човни збиратися на середині Атлантику, уздовж морських шляхів із Канади й ЗДПА. Слухали його 1,230 осіб зібраних на перекусці.

Ніхто не може знати, говорив він далі, коли зачітеться союзницький наїзд. Існуючі умовини можуть бути прихильні й надальше, а й можуть кожніх хвилі наїду змінитися. Отже добре бути приготованим до наїзду на Європу повсякчасно. Але не треба недобачати того, якої такий наїзд вимагає підготовки. Ось висадка в Північній Африці стала ще півроку тому, а завдання свого ще не виконала. А ще й була вона несподіванкою, чого не може бути при наїзді на Європу, що з неї Гітлер зробив фортецю й легко може перевісувати величі маси війська з одного місця на друге, під час коли союзні війська муситимуть жити тими запасами, що їх ім постачатимуть через Канал чи океан.

Перемоги над Італією Прим'єр певний; й африканська імперія в руїнах, й полудневі береги під загрозою наїзду. Поразка Ніпонія ще далеко, але прийде сама собою, яктильки буде переможена Німеччина, казав. Знищити Німеччину, означає знищити її могутню воєнну машину, а цього можна доконати тільки на німецькій землі, говорив Прем'єр.

І на тім боці так.

Одночасно в Британії давав відповідь на домагання другого фронту Лорд Стеффорд Кріпс, Королівський Печатник. Казав, що „другий фронт, це фронт на Океані”. Остерігав

Вісти Про Україну

ПО ВЕЧІРНІ НА ВЕЛИКДЕНЬ

(Перед Війною)

Хто молодий, у кого кров ся, кров наша слабше грає, хо- ще грає, цей у соняшний Великдень не вісідить на місці. Дівчата попід церковю гайлок співають, про Зельмана, про те, як то вони огірочки садили, підливали їх у місті продавали. Навіть молодички, пишно вбрані в святочні стрій, будуть мости для пана старости з яворового дерева, або ві- співують:

„Ховайтесь паняночки,
Попід зелені віночки,
А ви парубки,
Попід коробки,
Попід діраві мости...
Красні дівчата, красні
Гли перікки масні,
По столі їх качали,
В масельце їх мачали.
Бліді парубки, бліді,
Вони в великий бід, і т. д.

А хлопці тоді з лещиками попід церковю уганяють, ковтачами ковтають під дзвініцею, оборога ходять, або їз через вогонь скачуть, а колись то й з моздірів стріляли так страшно, що гук ішов мовби нова війна почалася.

То молоді так буйно свято співаки. А старих сивавих і страждених газдів вже до забави не тягне. Старе тіло вже спочинку прагне, і вже наче просить: „Сідай, газдо, спочинь на Великдень, бо ти вже находився і набавився”.

І газди статочні та її газдини поважні сідають під дзвініцею на дубових колодах, або і на траві та її починають розмову.

Насамперед озивається старий сивоголовий дядь Михайло:

— Щось тепер Великодні свята не такі веселі, як колись. Давно бувало, як почуєш гайлок, як задзвоняє дзвони, то здавалось тобі, що на край світа летів би, а тепер якось і дзвони не так весело дзвоять, і дівки так гарно гайлок не співають, та її дівчата в селі вже не такі красні, як за наших парубочих літ.

Наймолодший газда Петро, той, що вився в школах, але татові не стало грошей і він мусів забрати сина до господарки, тепер відповідає:

— Та то, сусідо Михайле, і тепер гайлки красні, як колись, і дівки тепер такі ладні, як буvalo, але то ми вже старімо-

трав загону на засів, ані нічого не посіява.

О, цей рік буде тяжкий, бо ми ще не сіяли... і озимина в мене випріла під снігом... Платити великі, і не буде чим заплатити...

— Так воно, так! Весна спізнилася. На тім божім світі все не так, як сподішся: чекали ми ще в лютому, що осінь буде весна, — а то дивися — це і в квітні не дуже тепло, і ми не сіємо. Говорять люди, що десь там у Карпатах тепер зимові бурі, а ми сподівалися, що в лютому уже буде весна...

Дядь Михайло випитує:

— Пане студент, а що чува-ти з советської України? Чи там українці святкують Великдень?

— Де там! Большини вже майже всі церкви позамикали, в церквах завели кіна, театри, ресторани. Як хто вірить у Бога, то не дістане праці, ані хліба... В советській Україні на Великдень безбожники уладжують не Богослужен-

ня але пусті забави, карнавали й походи, на яких висміють Христа, христову віру...

Насти аж руки ломить:

— І доки то Бог буде терпіти? Чому Бог не зішле карі на тих антихристів?

— Бог справедливий, але терпеливий... докінчив поважно дядь Михайло.

Всі газди вмовкають і думкою линуть далеко над Дніпро. Старий Михайло дивиться на дітей, що бавляться під церковю, співають гайлки, сумно хитає головою, мовби жалував за молодість, яка ніколи не вернеться.

А молоді і дітвора виспівують:

„Питалася мати дочки,
Чи садила огірочки,
Ой, садила, вибирала,
Пішла до міста продава-
ла...”

На дзвінниці дзвонять весело дзвони, звіщають світові ради та вістку, що Христос воскрес із мертвих...

Олекса.

ГІЛЛЕР ТВОРІТЬ „АРМІЮ ВІЗВОЛЕННЯ“ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

(З Департаменту Національної Воєнної Служби)

Страшні страти в людях, що їх Німеччина потерпіла над Волгою й на Кавказі, мабуть присилували Німеччину змінити свою тактику в відношенні до підбитих народів у зайнятих територіях. Країв радіонадачі з Німеччини, по-німецьки, і закордонні в інших мовах голосять світові, що Німеччина й її союзники зачнуть новий весняний наступ проти Советів і заженуть Червоної Армію з Волги, на Сибір. Але Німеччина не може піти походом аж до Тихого Океану, каже Гебельс, і додає: „що большевизм у Росії може бути знищений тільки російськими силами, це видко було спочатку”. Німеччина сподівається, що з зайнятих територій і з „п'ятьох мільйонів воєнних бранців” можна буде створити армію всілі чотири до шістьох мільйонів вояків. Іншими словами: Німеччина намагається розізначено знати якесь „чуже” гарматне мясо, щоб ним змінити німецьких воїків на побоєвиць Европи.

Поспішно отже творить „Російську Армію Візволення“, якій за „фірера“ призначений Власов, генерал Червоної Армії, як кажуть німці. Із берлінської радіовіснитої ген. Власов оголосив свою програму „візволення“. Альфред Розенберг, відомий райхсміністр і райхскомішнер для Остзейанду, робив перегляд його військам, яких представив ген. Благовещенський. Ядро цієї армії, за німецьким радіо-голосів, це старшини її вояки Червоної Армії, що їх німці захопили в боях.

Щоб здобути чоловічу силу до боротьби проти Червоної Армії з балтійських країн, німці використовують поголоски про страхіття большевицького панування. Дня 30 березня німецьке радіо оголосило з великом шумом створення „Першого Латвійського С.С. Добровільного Легіону“, який зістав заприсяжений 28 березня на Катедральній Майдані в Ризі.

Одночасно зявився „Естонський Легіон“ під командою Авгсбергера. Члени його головної б. заводові вояки й студенти. Щоб роздути захоплення й дістати якнайбільше новобранив, німці розголошують страшні історії про советське правління в Прибалтиці. Створено також „Україн-

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Бажає Українцям Торонто

OAK LEAF STEAM BATH

УКРАЇНСЬКА ПАРНЯ

ЧОЛОВІКИ:
Вівторок — 3-12 пополудні.
Середа : 10 рано до 12 попол.
П'ятниця : 10 рано до 6 попол.
Субота від 9 рано до пізньої
до 5 пополудні.

ЖІНОКІ:
Понеділок : 10 рано до 12 попол.
Четвер : 10 рано до 12 попол.
П'ятниця : 7-12 пополудні.
Неділя : 6-12 пополудні.

218 BATHURST ST. — TORONTO, ONT. — PH. WA. 2424

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Всім Своїм Покупцям і Українському Загалові

TRINITY BUTCHER & GROCERY STORE

Cor. Crawford & Queen St. W., Toronto, Ont. ME. 6446

Р. Жолтанецький — власник.

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматізм, Паралік, Ломбаго, Сіяницу, Геморой, Мочовий міхур, Ховані каміші, Лінії, Жолузок, Утрату мужності, Жіночі слабощі з довготривальною практикою. На запити залучте з цією маркою.

DR. A. YAREMOVICH

354 Selkirk Ave.

Winnipeg, Man.

TORONTO, ONTARIO

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄ

Своїм Клієнтам і Українському Громадянству

АДВ. О. М. ДАНІКОВИЧ

603 Temple Bldg.
Bay & Richmond Sts.
AD. 9323

TORONTO, ONTARIO

Веселих Свят Воскресення Христового

БАЖАЄ

Своїм Клієнтам і Українському Громадянству

АДВ. ВОЛ. ГУМЕНЮК

371 Bay St., AD. 8657
TORONTO, ONTARIO

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄ

Всім своїм Приятелям і всему
Українському Громадянству

CLYDE HOTEL

Смачні страви — напитки — Вино — Чисті Кімнати.

В. КОВАЛЬЧУК, — ВЛАСНИК

I щоб на друге Воскресення вже повстала велика
Незалежна Українська Держава.

158 KING ST. E., TORONTO, PHONES: TR. 1539; EL. 1756

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄ

Українцям Торонта й Околиць

HARRY R. RANKS COMPANY

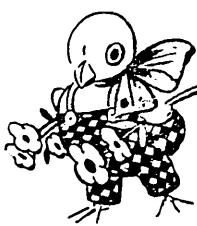
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

ЧЕСНА, ДЕШЕВА і НІЖНА ОБСЛУГА

455 QUEEN ST. WEST — TORONTO, ONT. — WA. 5370

TORONTO, ONTARIO

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄ

Всім своїм Пацієнтам, Приятелим
і всім українцям доброві волі

Д. Р. ТКАЧІВ

ЛІКАР УСІХ ПРАКТИК

11 GOREVALE ST. — TORONTO, ONT. — WA. 3754

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄ

Своїм Пацієнтам і Українському Громадянству

Д. Р. В. ЯРЕМІЙ

314 Bathurst Street,
Phone : EL. 5050

TORONTO, ONTARIO

Веселих Свят
Воскресення
Христового

БАЖАЄ

Своїм Пацієнтам і Українському Громадянству

Д. Р. М. Е. ЛУЦІК

ДЕНТИСТ
Х-РЕЙ МАШИНИ
2834 Dundas St. West,
Office : JU. 0400
Res. LL. 4337

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄ
Всім своїм Пацієнтам, Приятелим
і Українському Громадянству

Д. Р. С. СУКМАНОВСЬКИЙ

277 Royce Ave. — Toronto, Ont. — LL. 1503

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Бажає своїм Прияителям і Українцям Торонто

Д. Р. І. Вахна

ДЕНТИСТ

386 Bathurst St. — Toronto, Ont. — EL. 6515

ЖАРТ — Донька банкира (закинувши рученята на шию свого вибраного) : О, коханий! Знаєш, батько дає мені чек на віно.

— Він: Гаразд, то ми повиннаємося впогудне, замість о. д. 2-ї.

— Вона: Чому ж так?

— Бо о 3-ї годині замінається банкі.

ЖАРТ — За війни часто є густо влада остерігає перед необережним балаканням. Одна новозвінчана пара вертає з церкви від шлюбу. Збиточники, у додатку до старих байків і черевиків, як звичайно, причепили ззаду автомобіль таблицю з написом: „Ось, бачите, це наслідки необережного балакання”.

ЖАРТ — За війни часто є густо влада остерігає перед необережним балаканням. Одна новозвінчана пара вертає з церкви від шлюбу. Збиточники, у додатку до старих байків і черевиків, як звичайно, причепили ззаду автомобіль таблицю з написом: „Ось, бачите, це наслідки необережного балакання”.

"УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК"

Теофіль Коструба

ІСТОРИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ 1918 Р.

„Назва Гетьман — це втілення в історичній національно-українській формі ідеї незалежності й вільності України. Створючи цю чолу Українського Правительства, Гетьман самим від сті думку про незалежній народний і козацький вольності. Грамота Гетьмана новата й скріпляє в народній свідомості початок нової епохи в історії зеркального життя України”. (З декларації Кабінету Міністрів Української Держави з 10 травня, 1918 року).

В рішаючий момент життя слабенької Української Держави в формі „Народної Республіки”, в час, коли так ворожій навіть ніби приязні зовнішні сили, а ще більше внутрішня анархія, стали підтовчувати самі основи України як нації й держави, — знайшовся гурт людей, які зуміли вирвати Батьківщину з занепаду й через кілька місяців спини грядучу на неї руйну. Добри сини України, загартовані й заслужені в боях, досвічені й уміючі в державному будівництві, а до того застужені ще спеціально для українського „Вільного Козацтва”, члени „Української Народної Громади” вирішили станути в обороні падаючої Батьківщини.

Їх ідеалом було створити Українську Державу, знищити анархію, завести лад і можливість працю на Українській Землі. Так наказувала їм честь і гаряча любов Батьківщини.

Отже ідеяна й фактична генеза перевороту 16/29. квітня 1918. року.

На чолі „Громади” стояв представник давнього українського роду, в якому не перевелися традиції Гетьманів XVII. — XVIII. століть — генерал Павло Скоропадський, нащадок гетьманувавшого в Україні вже в XVIII. ст. роду. Беззастережений патріотизм — не на словах, а на ділі, генерала Павла Скоропадського — ставив його на чоло руху, а пізніше на становище Гетьмана всієї України.

Переміна супроти „політики” Центральної Ради, яка намагалася боротися з большевиками, рівночасно заводила в себе по вислову тогочасного іменем кого військового звіту, „большевицький устрій”, — викликана парохизмом ненависті відчуваних від влади і... кас українських „свідомих” інтелігентів. Злоба, брехня, пакливи зрада — це були засоби боротьби з Гетьманом і Державою. Усяка гідота, яку хто не будь у знаніх собі цілях викинув на Гетьмана Івана Скоропадського, на його рід і на (звону) Гетьмана Павла Скоропадського — знаходила і знаходить дуже часто й тепер віру і послух у „свідомих” і нesвідомих — руйніків.

Звідки ж ця злоба? Невже наскрізь була згангренована тодішня й теперішня більше й менше свідома частина нації? На це історія дає категоричну відповідь: Ні!

Це була лише трагедія недержавної нації. Це був той самий дух руїни, що руйнував працю Великого Богдана, що за „ляха” окричав Мазепу, а за „Юду і зрадника” Івана Скоропадського, за „москаля” ж — Гетьмана Павла.

В основі лежало глибоке незрозуміння ідеї Української Держави. Зважуючи поняття України аж до секти соціалістів, до того ще себе взаємно розжижаючої й конспіруючої з різними „інтернаціоналами”, не вміти „свідомі”, нераз люді добре волі і широ бажаючі добра для „Неньки-України”, думати основними категоріями держави: влади, території, громадянства. Тому покарання конспіруючого проти держави зрадника — було в їх очах „походом проти українства”, а конфіскація бунтів-

ничої статті в газеті — „ніщення української культури”...

При тому вони всі жили собі спокійно, ніхто не займав, хоч робили штрайкі в міністерствах, видавали бунтівні відозви проти влади, або безлічно обдурювали „словами честі” Гетьмана, щоби дістатися на волю — робити далі свою гідку роботу. А що мали казати „несвідомі” в соціалізмі, дійсні українські патріоти, в Укр. Нар. Республіці?

„Я нераз звертав увагу тодішнього уряду (Центр. Ради) на те, що козацтво, що стихійно шириться по Україні, може стати при державній допомозі сталою армією для своєї Батьківщини, але Центральна Рада поставилася вороже до нашого національного руху і замість підтримати нас, козаків, утискала, де тільки могла і в своїй рідній стороні ми, нащадки великого козацького стану і вірні сини свого краю, були пасинками в ній”, — так характеризує Гетьман України становище патріотів її за Ц. Ради в листі до прем'єра Лизогуба, відповіючи козацькій стані.

Не захотіти вірні сини України бути пасинками на рідній Землі, а нащадок Гетьманського Роду не хотів бути „арським генератором” в той час, коли гинула Батьківщина.

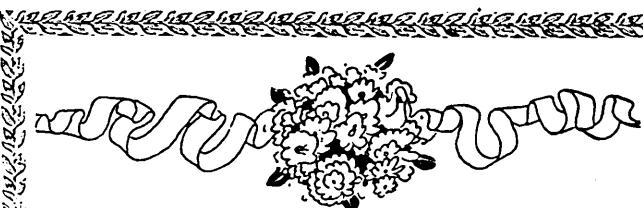
В Українській Державі закініла праця. На найбільше відвічальній пост міністра закордонних справ призначено видного українського національного діяча. Міністр культів опонує обмосковленню Церкви, противиться призначенню Митрополитом відомого Антонія Храповицького й зверхності московського патріарха. Міністр освіти відчиняє десетки гімназій, університети, приготовляє відкриття Академії наук. Міністр земельних справ приготовляє земельну реформу, за якою наглядає сам Гетьман особисто. Міністр військових справ організує Армію, що присягає на вірність Україні такими глибоко зворушенчими словами:

„Обіцяю та заприсягаю бути завжди вірним Українській Державі, як своїй Батьківщині, охороняючи інтереси Держави і всіма силами своїми до помагаючи її ставі та розвитку, не жалючи для цього на віть і свого життя. Обіцяю та заприсягаю не визнавати другої Батьківщини, крім Української Держави, широ виконувати всі обовязки громадянини її, коритися її правителству і всім поставленим від нього властям, завжли маючи на думці, що добро та розців моєї Батьківщини мусить бути для мене вине моїх осібних рахунків”.

І саме в той час, коли йде отся державна праця, руйники не вігають, працюючи над поваленням держави.

В той час, коли Гетьманський Уряд приєднує Крим, усуваючи московських „заступників народу” і всупереч німецьким військовим кругам на віть, коли Гетьман творить традиційне козацьке військо; тоді, коли Уряд проводить тяжкі спроби з большевицькою мировою делегацією, щоби ні одна українська оселя не була поза межами Української Держави; в той час, коли посол Української Держави в Відні обстоює поділ Галичини, крім того змагає до злук Холмщини з Україною — у той час злочинці в мешканні товариша міністра роблять умову з большевиками, щоби попалити Гетьмана...

Для московських „неділіміців” Гетьман Павло Скоропадський „ізмінник” — по старій рецептурі Петра I-го, що „ві-

Веселих Свят
Воскресення Христового

БАЖАЄ

Всім Своїм Прияителям, Покупцям і Всemu
Українському НародовіBEAVER BREAD
COMPANY LIMITED

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРСЬКА СПІЛКА В ТОРОНТО

Замовляйте Телефонічно

103 LIGHTBOURNE AVE. — TORONTO, ONT. — LL. 7445

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

БАЖАЄ

Всім Своїм Прияителям,
Покупцям і Всому Українському НародовіОДИНОКА УКРАЇНСЬКА
МОЛОЧАРНЯ В ТОРОНТО

ROGERS DAIRY LIMITED

ЗАМОВЛЯЙТЕ МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ ТЕЛЕФОНІЧНО

459 ROGERS ROAD, — TORONTO, ONT. — JU. 7193

Гетьмані від Хмельницького до Скоропадського (Івана), ви явилися зрадниками”. На Гетьмана приготовляється атентат і Монарх України мав бути черговою жертвою після ген. Айхгорна, а вбити його мали два українці-каторжники, „вільно звільнені революцією”. Деникін забороняє говорити з „ізмінником Скоропадським”, а україножер Шульгин відмовляється приняти українське горожанство й виїздити за кордон. Свої ж руйники воревуть про „зраду”.

Зраду — наїї. Яка ж це була „нація”, розумів дуже добре міністр внутрішніх справ, коли відляючи інтервю кореспондентові часопису „Відродження”, казав між ін. таке: „На превеликий жаль, чимало громадян уявляє собі національний рух, засвоївши єобі одночасно майливі соціалі-

тичні гасла, не помічаючи повної противності між українськими національними і соціалістичними клічами”. На спідом цього було безглузде листопадове повстання проти Гетьмана, а з ним скріплення не „Неньки-України” (нехай і пе „лівіше кадетів” і „не вище лікарського помішника”), але більшевиків.

Сьогодні розуміння рідністю соціалістів і повстанців проти Гетьмана. Сьогодні розуміємо, що була ліше одна Українська Держава — за гетьманського правління. Її історичне значення величезне, бо вона навязала й по формі й по дусі до давньої Гетьманщини і стала джерелом нової традиції, яка не сміє перерватися.

.. УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК"
Одинокий український національний тижневик у Східній Канаді
Виходить кожної п'ятниці
МІХАЙЛО ГЕТЬМАН, УПРАВЛЯЮЧИЙ РЕДАКТОР
Річна передплата : в Канаді \$1.50; у ЗДПА і закордоном \$2.00
Зліка адреси коштує 10¢.
Редакція за оголошення не відповідає; рукоопис не збергає.

"UKRAINIAN TOILER"
The Only Ukrainian National Weekly in Eastern Canada
510 King St. West, Toronto, Ontario — WA. 4133
Published Every Friday
MICHAEL HETMAN, MANAGING EDITOR

Entered as second class matter Dec. 3, 1935 at the Post Office Dept., Ottawa

ДВАДЦЯТЬ ПЯТИ РОКОВИН ВІДНОВЛЕННЯ УКР. ДЕРЖАВИ

Дня 29 квітня, 1918 року, в Україні проголошено Українську Монархію-Гетьманство. Сталось це на зізді представників хліборобського клясу України з вісімох українських земель (губерні) і представників українського промислового та торговелі. Усіх делегатів, які подав проф. Д. Дорошенко в своїй історії України том II, було 6432, крім того, на Зізді було 2,000 делегатів партії Хліборобів-Демократів, що участи в нарадах не брали, але були присутні й напроти не ставали.

Гетьманом України проголошено тоді генерала Павла Скоропадського, потомка роду, що вже в Україні гетьманував за старої Гетьманщини. Зізд хліборобський, що того доконав, був скликаний за старанням Української Громади в Києві, що й головою був генерал Павло Скоропадський. Німці, що їх заликали в Україну соціалістична Центральна Рада, заховувались нейтрально. На другий день по перевороті, Центральна Рада мала свою сесію й на ній вибрала бл. п. проф. Михайла Грушевського президентом, але акт той не мав вже значення, бо влада Центральної Ради була вже повалена — тими елементами України, що не бажали, щоб на них переведжено соціалістичні, чужі українському життю експерименти.

Заки встигли зарганізоватись гетьманці й витворити ідеальною відновленого традиційного Гетьманства в Україні, як однокої й дієсно української форми нашої державності, соціалісти українські, щоб виправдати своє злочинне повстання проти слабкої ще Української Держави, що ним довели край до нещастя й руйни, встигли понаписувати чимало брошурок і книжок з перекрученими фактами про події. Багато з того фальшу припинили, і до сьогодні ще не цілком вичищене. На писання ції по-кликуються вороги України, поборюючи український незалежницький рух. Ба, не перевелись фальшивники, б. руйники ще сьогодні. Ще сьогодні їздять і оклевечують творців цієї славетної події в 1918 році, — коли сповістились благання Тараса Шевченка й „На Україні блискала Булава”.

Держава це була „буржуазна” по-їхньому, тому вони її завалили. А що самі не чулися на силах зірвати народ до повстання, тож попросили до помочі московських большевиків, ворогів України. Свідчить про це В. Винниченко в своїм „Відродження Нації”, свідчить про це покійний Микита Шаповал у своїй книзі „Велика Революція й Українська Визвольна Програма”. А їх свідчення в цім випадку першої ваги, бо ж вони головні зачинники повстання були. Валили державу не тому, що була неукраїнська, або замало українська, щоб українську, або більше українську на її місце поставити, а тому, що була не за рецептою Маркса — не була „нище канцелярійного помічника й піице фершала” й правили нею ті, що неподерти штаны на собі мали.

Завалили, — бо валити не так то вже й трудно. А прийшлося на завалені будувати — показали всю свою нездарність, не вміли. Кинули країну в пропасть нужди й горя, за що вона платила та її ще платить мільйонами своїх найкращих синів. По бачивши свій злочин, руйники зачали себе вибілювати; мовляв, вони мусіли так поступити: бо Гетьман замість України будував Росію, не б то, сам господарем бути не хоті і з господарів забажав переписатися на підданого; бо Гетьмана „німці настановили”, це б то, немов би цих поверх 6,000 делегатів в Києві ніколи й не зіїзджались, тощо — про дійсну причину своєї вчинку й не згадуючи. Не хочуть згадувати й тепер, хоч часом їм дещо вирветься знехотя. Не люблять згадувати й про те, що німців тих в Україну запросили вони ж, непостідовні приклонники Маркса, бо з постідовними приклонниками Маркса, большевиками, самі не вміли собі порадити. Війська, бач, українського вони творити не хотіли, бо військо по-їхньому „це поневолення працюючих”, отже Україні (це б то їм) війська не треба.

А раз закликали німців у Україну — будучого Гетьмана й не питаючись — то німці в Україні під час проголошування Гетьманства були. А коли були, то з ними, як реальною збройною силою, хоч-не-хоч треба було чиститись. Треба було лаштуючись до проголошення Гетьманства ту збройну силу заплатити, що вона робитиме вразі перевороту. І ця збройна, приведена соціалістами німецька сила заявила, що буде заховуватись нейтрально. Тоді відбувся Зізд Хліборобів. Ніодного німця на ньому не було! Не було ніодного озброєного німця ні коло будинку, ні в сепедіні будинку. Усі учасники Зізду були українці, а коли й були між ними неукраїнці, то в Україні роджені. Отже владу для своєї рідної землі проголошувати право мали! А що це соціалістам не подобалось, це інша справа. Певне, що не могло подобатись. Бо ці зіхались традицію українську відновляти, з прадідами своїми в осбах їх нащадків звязок навязати, ті ж на всяку традицію наплювали; історія в них від них, а вже в найкращім випадку від Маркса зачиналась — не від Святослава, Володимира Великого чи Гетьмана Богдана Хмельницького, а від Маркса й тодішнього Першого Інтернаціоналу. А що Маркс це не Україна, то що й до того? З українського народу якихсь безбатьків поборобити наважились. Та, нащастя, вони вміли тільки язиками молоти та за правильне розуміння Маркса сваритись, до будови ж були нездібні.

Українську Державу за Козаччини відновляли князі наші й шляхта українська, отже нащадки тих, що Князівську Державу

творили: Дмитро Вишневецький (Байда), гетьман Петро Сагайдачний, гетьман Богдан Хмельницький і численні його співпрацівники — були шляхтського роду, нащадки князів і боярів українських. Звязок з традицією отже був наладнаний. Стара Гетьманщина була продовженням Князівської Української Держави.

Українську Державу за нової Гетьманщини відновив і аз-дак давнього гетьманського Роду й нащадки козаків українських, разом з народом України — хліборобами некозацького походження. Звязок з традицією отже, з минувшиною України знову був наладнаний. Тому Українська Гетьманська Держава-Монархія була наслідницею і старої Гетьманщини й, через ю, наслідницею Князівської нашої Держави. Чиєюж наслідницею була поваливша її Директорія? Коли щось подібного було в історії України? Хіба тоді, коли розледації запорожці Січ свою без боя москалам віддали й під турка втікли так, як Директорія до Варшави. Алеж на таких основах будова погана. Якож тут навязати нитку до традиції нашої? Невже відректись того всего, що прадіди потом і кровю добували й нам у спадщині хоронити передали? Без того ж ми не нація, а якийсь знайдений під плотом викидьок, що історію свою мусить зачинати від дня свого знайдення. Головна суть відновлення Гетьманства 29 квітня, 1918 року, в Україні в тім, що проголосували його ті українські люди, що нащадками й спадкоємцями давньої слави України були. Це надало українській державі український зміст. І дарма, що державу цю завалено. Дух її живе! Ідея живе! А раз народившася ідея — в житті втілитися мусить. І щодовше її втілитися не давати, то гірше для твої країни, де її призначено володіти.

Де сьогодні знаходиться й що діє Творець Чину 29 квітня 1918 року, не знаємо. Перед Війною жив в Німеччині. Де тепер, невідомо. Може на своє господарство в Україну відіхав, а може дальше ще на чужині скитається. Звязків не маємо й мати не стараемось. Країна наша, Канада, тепер у війні з Німеччиною, де Він переживав, переїхавши із Швейцарії, і наш обовязок, який радо виконуємо, є боронити її проти Німеччини й її союзників. Наш обовязок наказує нам бути вірними тій державі, що її ми добровільно за свою прийняли, отже сьогодні — помагати Канаді виграти війну. Таке голосили ми багато років перед Війною, таке голосимо тепер і голосити будемо й у будущому, бо ідею свою не торгуєм і навіть за рідину цікіру не продаем. Монархістами з переконання, гетьманцями, ми були, є, і будемо, бо бачимо, як добре на монархії виходить Велика Британія й наша Канада. Тому такого бажаємо й для України, коли це йде по лінії інтересів нашої країни, Канади.

А може Творець Гетьманської Держави з 1918 року увяненій німцями? — І таке могло статися. Бож читаємо в пресі, що німці українського „Квізлінга” ніяк не можуть знайти. Отже, може пропонували й Він відмовився, і — за це могли арештовати. Хто знає? Та зачate Ним діло державне прийдеться докінчувати Його синові, Гетьмановичів Данилові, молодому, повному сил і завзяття до чину — За Україну, — якому Він право заступати себе передав. А ми, з Канади, поможем.

Сьогодні Україна наша з-під одного займанця перейшла під другого. Знищена, поруйнована, спалена, випражена вогнем відступаючою то одної то другої воюючої сторони. Але народ залишився той самий. Бажання позбутись непрошених опікунів і зажити власним незалежним життям — те саме. По цій Війні, ми сподіваємося, страждання України закінчиться. Обедині Нациї голосять, що світ по Війні буде такий, що кожний народ сам собі буде вибирати форму влади, яку захоче. Ми гаряче бажаємо, щоб так стало. А коли не стається, то український народ буде дальше боротись, а ми, з Канади, перевинені тими ідеями що їх нам у серця ввітіяв 29 Квітень, 1918 року в Україні, дальше будемо йому помагати — аж до Воскресення Державної Слави Його.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Недавно випущений із табору за протидержавну діяльність комуністичний провідник Тим Бак закликав із радіовисиліні в Гемілоні, щоб народ натискав на уряди, щоб відчинили другий фронт в Європі, бо мовляв, щоб перемогти Гітлера, то наперед треба перемогти пляні про зволікання другого фронту приятелів і союзників Гітлера тут.

Прем'єр Чорчіл свого часу сказав, що заскорій наїзд на Європу закінчився б „тузином Дієпів одного дня й кількома Денкірками впротягу одного-двох тижнів пізніше... і нещастя таке Росії хіба не помогло б“. Такий самий погляд президента Рузвелта. Обидва провідники кажуть, що питання, коли відчинити другий фронт, треба віддати тим, що на тім розуміються, це б то Високі Команди. Отже Тим Бак у своїй промові сказав на згадку буряків, що це вони — прем'єр Чорчіл і президент Рузвелт — „приятелі й союзники Гітлера тут“. Правда, який хитро-підлій підкоп під „капіталістичні“ Британію й ЗДПА?

Ціль комуністів всяку війну „імперіалістичну“ перемінити на війну громадянську. Так голосить їх талмуд комуністичний. Още вони її роблять. І даремне п. Чорчіл думав, маючи на увазі розбиття „Вісі“ й поміч Росії, що заскоре сповнення домагання комуністів про другий фронт Росії не помогло б. Росії ні, та за те дуже помогло б Третьому Інтернаціоналові. А де межа між одним і другим? — Невдача заскорого наїзду й нещастя по нім дало б комунізмові нагоду показувати пальцем на винуватців, як жертвених козлів на ціопалення на жертвеннику захоплення влади. Чи ж не хитро?

Ми писали по випущенні з таборів комуністичних провідників, що Урядові прийдеться мабуть незадовго наново їх визбирати. Тепер міцніє в нас віра, що таке незадовго мабуть мусиме статися.

НЕВДАЛА ВТЕЧА — Із федеральної вязниці Алькатрац зуміли вирватись на волю чотири небезпечні злочинці. Недовго однак тішилися волею, або двох витягнено з води вбили, а двох останніх зловлено живими. Утікачі роздобули великих бляшанок від фарби й напхали в них військові однотрійки взяті з вязничної майстерні. Бляшанки мали їм служити за човна на воді, а однотрійки до замасковання на волі.

Василь Пачовський

ГЕТЬМАН ДЕРЖАВНОЇ СИЛИ

В день, як став Гетьман на чолі держави, Михайлік, сторож Золотих Воріт, Ніс з Царгороду цей палядій слави.

На Чорнім Морі близнюк хрізоліт, Загралі блеском кораблі як пави, Як вдарив князь Михайлік сурмовіт:

„Хоч Криму виріклась Рахманна Рада, Замкнувші націю в річний обруч — Та беріг моря держить наша влада.

„Ми нація морська з дніпровських круч, Не злякнемось, щоб видерти від гада Крим, до Босфору в Дарданелі ключ“!

На суднах всюди стала струнка рота, Як затрубив Михайлік шестикріпил,

Що ніс на списі Золоті Ворота. I склав над Севастополем на схил — З Воріт всім в очі граля позолота,

Всі чули глас як шум орлиних крил. — До борту стати! — синє море грало, У дзеркалі ясніли гори скал —

А золото всі судна осіяло. Червоні плахи зсунулись на вал, I лунко слово адмірала впало — „Побідоносець Юрій“ дав сигнал:

„На прапор гюйс! — і стрінко!“ — гасло чути: „Жовтоблакитний прапор піднести!“ Всі стали стрінко в один вал редути. Злетів у гору над усі машти

Жовтоблакитний прапор розгорнутий Під сурми й свист старшинної чети.

І знову наказ впав: „Розйтись!“ Загралі З командою всі труби сурмачів I прapor з тризубом засіяли...

На чорноморській флоті з кораблів „Вос

ЧИ ТАКИЙ ЛИСТ ПРНЙДЕ ДО ТЕБЕ?

Мій Сину:

Нарешті ВІРНА СКІНЧИЛАСЯ І Я ВІЛЬНИЙ! Вільно віддахаю... сподіваюся... вільно мені взяти перо в руки й писати, що хочу — без страху, що можу згинути.

Як дивно тобі мусить видаватися там, у Канаді, — що людина дрожить від радості, дякуючи Богові за привілей писати таку маленьку річ, як лист. Але, мій сину, на цім папері щось більше, як слова — на нім сповнення моєї віри... моого сильного довір'я ДО ТЕБЕ.

Так багато, багато разів крізь огірчення за стільки крові, голоду, розпачі й, навіть жалю до власної країни, якої керманчі відвернули своє лице від Бога, — відчував я підбайдоруючий стиск твоєї руки... чув твій голос, що мені говорив: „Видержи, ще лиши трошки... будь бравий — бо тебе ми не забули”. І я, тисячі таких, як я, чекали з цією надією на ТЕБЕ й твоїх країн на наше визволення.

І ви нас не завели. СЬОГОДНІ ми стоїмо, ВІЛЬНІ від бідування й пониження, що їх ми мусили терпіти — мовчки. Так, сьогодні ми ГОВОРІМО... і наші перші вільні слова є: „Дякуємо тобі, Боже, за наших синів, братів, сестер і приятелів в Канаді. Це завдяки їх неослаблюючим намагам і самозапереченню ми скинули ярмо неволі з наших знесилених плечей”: Мій канадський сину... твій рідний край тобі дякує!

ТВІЙ БАТЬКО

Так, такий лист принесе тобі Бонд Перемоги... коли приде перемога... І щобільше Бондів купиш... то скоріше вона настане. Бо в Бондах Перемоги лежить твоя сила розірвати кайдани, що ними сковано багато країв в нужді.

Так, твій закуп Бондів Перемоги приспішить день, коли люди стануть знову ща-

сливі й вільні... коли країна, що її ти кохаєш, буде знову така, як ти її запамятаєш... коли сусід довіряв сусідові... землю цвітучого розвою й мирної промисловості.

Відгукинись на крик за волею твого народу в твоєму рідному краю... Борись за його волю! Піддерж цілим серцем своїм Четверту Позичку Перемоги Канади!

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE

ВЕЛИКОДНІ ЖЕЛАННЯ

в формі книжечки з ковертою й відповідно друкованими желаннями — 10 ц.

При більшім замовленні відповідні опустити.

Грамофонні Круїзи

марки VICTOR, маємо завсідні на складі у довільному виборі. Заходіть або пишіть до:

UKRAINIAN BOOKSELLERS "PROSVITA"

391 Queen Street West, — Toronto, Ont.

Н. Хабаль, власник.

ВІМІНА ВОЄННИХ БРАНЦІВ

Між Італією й Британією відбулась друга з черги віміна воєнних бранців, таких, що в бою участі брати вже не зможуть. Чисто їх нерівне. Італійців Британія звільнила 6,473, Італія британців тільки 1,640.... А це тому, що відмінно тільки хворих, поранених і "протеговані" класи: лікарів, візничів санітарних возів і інших, відзначених Женевською Конвенцією.

Віміну перепроваджено з пристаней Лісбона й Смирна. Вімінняні мали б приїхати додому якраз на Великдень. Кожний британець має дозвіл телеграфувати додому зараз як тільки ешелон прибуде до пристані в Єгипті чи Британії. Це буде перша вістка для родин вертаючого, що повідомлені про повернення не розслано. Чотириста італійців відплили в

блі буде їм грati музика й будуть давати спагетті. Вертаючи, корабель забере британців із Лісбона. Подібне перевезено в Смирні, при допомозі турецького уряду, що помагав також при недавній віміні з пристані Мерсін.

СТАН ЗАГРОЗИ В ІТАЛІЇ

Берлінське радіо оголосило, що Мусоліні видав деярет, що Сицилія, Сардинія й принадлежні острови на Середземнім мо-

БІЗНЕСОВИЙ ПРОВІДНИК

по ТОРОНТО

TRANS — TORONTO REAL ESTATE CO.

НАДВІРНА АГЕНЦІЯ ДОМИ, ФАРМИ, БІЗНЕСИ ДО ПРОДАЖІ

РЕНТУ АБО ЗАМІНУ. УПРАВЛІННЯ:

"Russell Sonny" Волошинський

212 Royce Ave. — Lakeside 4714

Michigan Expert Wachmaker

Направи Годинникові і Біжутерії. Експерти в напрямі жіночих Булоз готик

ників. 18-місячна гарантія.

Юрій Попоф, власник.

591 Queen Street West, — WA. 7968

Укр. Кравецька Робітня

Чистимо й прасуємо мужські й жіночі одяги, а також робимо нові на замовлення.

О. Волянський, власник

621 Queen Street West.

SOSINSKY REAL ESTATE

Однокім'яні українські поселення на

Вест Торонто. Куплю, продаж й виміна:

Домів, Фармів та Бізнесів.

Совісна порада й обслуга.

296 Royce Ave. — Phone: LO. 2689

ВАСИЛЬ МОРОЗОВИЧ

ПАПЕРОВАННЯ, МАЛЯР

І ДЕКОРАТОР

Ошінка коштів заром. Вся робота гарантована. Узважтеся з довірям.

319 Crawford St. — ME. 6559

Просимо Наших Читачів підтримувати також ті Бізнеси,

що оголошуються в

Бізнесовім Провіднику

"Українського Робітника"!

ST. CATHARINES, ONT.

ПРОДАЄМО ФАРМИ І ДОМИ!

Фарми й доми на продаж маємо в найкращих околицях Канади. По більшій інформації

пишіть на адресу:

FARMERS REALTY CO.

Fabian & Shumsky

121 Niagara St., St. Catharines, Ont.

У Парохії св. Йосафата

110 Френклін Евін

Відіграють гарну оперетку

12 ДОЧОК НА ВІДДАННІ

У понеділок, 26 квітня, ур.

(Великодній Понеділок)

ПОЧАТОК, 8.15 ВВЕЧІР.

Добірні аматори під умілом проводом п. П. Юндака.

Оркестра під проводом

Панючик Шкляр

Квитки можна набути наперед при укр. гр.-кат. парохіях у Торонті.

Усіх радо вітатиме КОМІТЕТ.

ЗЛОЖИЛИ НА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД

Торонто (збірка) \$25.00

Зложили, по \$5: О. Стадник, Д. Чабак, М. Сенік, Гн. Хіжий, Л. Приймак.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Торонто, Приятель \$5.00

Т. Даниляк (збірка) 2.52

Кингстон, Онт. I. Вітик 2.00

За жертви шире дякуємо.

Хто черговий?

рі між Італією й Тунісією стали оперативним районом. Лондон пояснює це тем, що Італія лаштується до оборони перед союзним наїздом. Одночасно Мусоліні зарядив чистку поліції, змінюючи її начальника провідником чорносорочків, як також поназначував нових префектів як важніші становища в Месіні, на Сицилії, і в морській базі Таранто.

Читачу "Українського Робітника", чи ти вже відновив свою передплату?

Олена Цегельська

ГАНУСЬКА ЙДЕ ДО МІСТА

(Продовження)

XI.

Від часу, як Гануська побачила „золотого студента” боялася заходити до „Товариського Клубу” боялася, щоб він до неї не заговорив, боялася, що не мине його, ні він й. Здавалося й, що як ще раз гляне в його розрадувані очі, то пропаде. Ще готова розложити раме на отак при всіх на вулиці, при голубить його, і крикне, щоб усі чули, що він й до вподоби.

Проходжувалася самітно в сторону Городища, оминала зустрічі з ним у тих місцях, де могла легко його побачити.

Минула ресторан, кухнія якогось вигону, де діти гралі в копаний мяч і лікувальники сиділи на лавочках. Увійшла в алею у напрямі густого ліса, вигідною прототаною стежкою. Тут часто на лавочках можна було побачити якусь притулену молоду пару.

В лісі панувала темрява, лише декуди через листя прорівався промінчик сонця. Було затишно і свіжко. Ніхто не приглядався й, вона могла не оглянутися на прохожих. В кільовіні оточений узгірями лежали клаптики цвітістих сіножатей і кухнія наїжених стернею піль. На одній сіножаті якийсь селянин складав сіно вкопицю. Гануська підійшла до нього, сказала кілька слів, потім посиділа під запашною копицю і приглядавася заходові сонця. Дивилася на хмарі, дихала запахом зівялих квіток і почала повільною ходою вертатися до дому.

На кілька кроків перед собою побачила студента. Стояла на пропліску, саме при виході з алеї, куди Гануська мала вертатися, — здоровий, свіжий, молодий. Золота чуприна розсипалася обручками кучерів довкола чола білішого від обличчя.

Вклонився Гануські, похилив голову, скавав своє прізвище та простягнув до неї руку. Вона збентежено похилила голову, не хотіла дивитися йому просто в очі. Відтак поволі витягнула свою руку і положила на його витягненій лопоні. Він не спішівся, підняв її руку до своїх уст, поцілував поволі з насолодою. Збиточно перехилив голову набік, заглянув її в очі і синів: — А пані не скажуть мені свого імені?

Заперечила рухом голови.

— Нехай буде і так — засміяється. Незнана дама! Бавтеся в піжмурки зі мною, як з дитиною. Але я впертний, довідаєся.

MONTREAL, QUEBEC

Словянський Лінар у Монреалі

DR. ROMAN PNIEWSKY

Спеціаліст внутрішніх, акушерських і венеричних недуг.

Приймає пацієнтів від 3—9 год. по полузи.

3537 Park Ave., Montreal, Que. — Tel.: HA. 7623

Урядові години: від 9 перепол. до 9 пополудні.

Dr. LEON CARPENTIER
Дентист
2005 Frontenac (cor. Ontario)
Tel.: CH. 5020, Montreal, Que.

Dr. A. D. TESSIER

Просвітлюємо методом Х-рей і лінії
спеціаліст від недуг жолузка і горла
мо при помочі електрикиУрядові години:
Від 2 до 4 і від 7 до 9 вечіром.
Phone: Streetcar 5846
1817 Boulevard
MontrealКоли Вам Треба Зайдіть До:
A. DALLAIREПокоронного Заведення
Обслуга вінчень і виочі.
2617, rue Ontario Est, Montreal

Phone : AM 6712

Офіс відчинений від 9 рано до 9 веч.
Заднім четверга вечіром.**DR. ARMAND CHAUSSÉ**Хірург — Дентист — Фізик
Phone: CA. 6384
2496 Beaubien, cor. Iberville

ЛІКАР-ХІРУРГ

ROLLAND CHRISTINОсвітлена обслуга для українців:
Акушер і спеціаліст внутрішніх
і шкірних хвороб.Урядові години: 4-1-3 попол.
і 7-9 вечір.

2333 rue Frontenac, Tel. FR. 9500

Приятелі „Українського Робітника”,
приєднайтеся для нового
наших передвищань!

базин шукати!

Вийшли на край ліса і Гануська подалася нервово взад. На дорозі, недалеко ліса, ждало авто Штремпа. Шофер знову сказав, що вона часом ходить сюди на прохід і як пан приїжджає раніше з Борислава, то авто підішло сюди за панем. Побачила його і завмерла... „Чи шофер побачив її в товаристві молодого мушкіні?”

Відступила між придорожніми кущами малин і потягнула студента за собою: „Не можна! прошелотіла — не треба, не йдіть, молю вас, там мое авто!”

Стиснула його міцно за руку: Прощайте!

Хотіла відійти, але він не пускав її рук: — Коли? коли? — допитувався.

— Може колись... — може... шепнула.

Насилу вирвалася і майже побігла до авта. Казала їхати якнайскоріше, бо мовляв, почуваває себе недобре. На закруті дороги, коли зійдждали між деревами, оглянулася за студента. Він стояв на краю ліса і дивився її услід.

Вісідіючи з авта висипала всі гроши, які мала при собі і подала інформері: — „На пиво — сказала — ви гарно їхали”... А коли брав від неї гроши глянула мігком у його очі, щоб пізнати, чи бачив. Ляк стиснув її за серце: „Не так легко окупити мовчанку вірних слуг”!

На кілька днів залишилася дому, какути, що нездужає і проходжується лише по власному містечку. Ніч трохи витримає, ще день, ще два. Вкінці таки затяжилася за людьми. Ні, не за людьми, а за одною людиною, яку могла б тільки слухати. Рішила, що найкраще вибрать саме півднє, лесний, божий день у сонці. Чайже серед тисячної юрби гостей не поважиться її напастувати? А подивитися одне на одного, хто їм може заборонити?... А два слова сказати...

І пішла проходжуватися сидіти на лавочках, свіжа і легка у підтримці. Цей смуток промовляє до мене, я мушу його з вами поділити. Я так бажаю зближитися до вас, стати вашим другом, стати потрібним, необхідним, хочу, проншу, щоб ви мені вірите...

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

— Скажіть, пані, де ми стрімчеся? Коли? — Ах, я маю багато дечого вам сказати. Чогось такого, чого я досі не говорив нікому. Я не пину вас звідси. Доки мені не приобіцяєте побачення. Як мені втечете, то я не дам вам спокою, буду за

Гануська схильована приспішує ходу, а він легко заступає її дорогу і ніжно-нахабно заглядає в очі.

ДОПИСИ

ШЕВЧЕНКОВСЬКІ РОКОВИНИ (Отава, Онт.)

Цьогорічний концерт у честь Тараса Шевченка, це був найкращий концерт, що його колибудь мала отавська громада. Вшавтовано його за старанням нашого пароха, о. Йосафата Жана, і диригента, п. Павла Сича з Торонто, що на короткий час завітав до Отави й зумів так гарно піготовити хор. А так гарно підготовити хор. А Канади — хлопці, що служать при війську й дівчата-стено-графики, — які не стидаються свого походження й приходять до церкви й церковної залі, коли потреба й нагода. Батькам тих молодих людей із Заходу належиться признання, що так гарно виховали своїх дітей.

Вступне слово виголосив Степан Василевич. Співав хор. Декламували діти з Рідної Школи, як Анна Грабець, Олена Йосиф, Марія Любі, Наталка Пук, Петруся Лакуста, Дарка Лакуста, Марія Пацін, Роза Любі, Роза Сидор, Ольга Стрибіцька, Шірлі Чернецька, Волод. Владіш, Іван Грабець, Степан Панасюк, Василь Шевчук, Волод. Сагайдак, Мих. Пацін, Йосиф Пацін, Микола Олінюк, Іван Чернецький, Іван Яник, Петро Забчук, Федор Лакуста; дует — брати Микола й Богдан Корси, при фортепіані п-а Лафевр. Вязанка українських пісень, при фортепіані Роман Рибак.

Реферат виголосив проф. В. Біберович. Він сказав, що, коли б не було Тараса Шевченка, то й не було б Івана Франка. Кобзар Тараса Шевченка запалив серця українців любовю до свого рідного; павчів любити Україну. Тараса Шевченка змалював Лектор від коли-ми до могили: як він бідував через ціле своє життя, дитиною осиротілій, поштуркуваний; потім арештований і висланний на Сибір, де перемучився 10 років і, повернувшись, незадовго, у 47-річному житті, помер. Казав Промовець, що й пінише ще стоїть могила Поета

НЕМА ПОЇЗДОК „ВІКЕНД”
— Від 15 квітня до 15 серпня в Канаді спинено знижкові поїздки залізницею, так звані поїздки „вікенд”. До війська не не відноситься, казав міністр Руху Мішо.

TORONTO, ONTARIO

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ. що ДЕСЯТКАМИ ЛІТ ОБСЛУГОВУЄ ЧЕСНО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ТОРОНТО Й ОКОЛИЦЬ:

HARRY R. RANKS COMPANY
FUNERAL DIRECTORS

ДЕШЕВІ ОПЛАТИ ПОХОРОНУ, ВІД \$55 В ГОРУ!
455 Queen St. W., — Toronto, Ont. — WAverly 5370

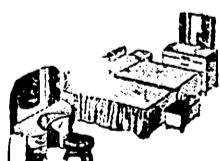
BEAVER BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Слов'янська Гуртівня Меблів
і Робітня.

ЧЕСТЕРФІЛДИ, СТУДІО-СОФКИ, БЕД-
РУМ СЕТИ, КУХОННІ СЕТИ, РАДІЯ,
ПРАЛКИ, КУХНІ, МАТЕРАЛІ І. Т. П.
ПО КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ. ПЕ-
РЕВІБКА ВСІЛЯКИХ СТАРІХ МЕБЛІВ.

ЗА ГОТИВУ АБО НА ВИГІДНІ
СПЛАТИ!

2605 Dundas St. West, — Toronto, Ont. — Phone: JU. 3811

ЗАМОВЛЯЙТЕ ХЛІБ, ПАІ, КЕПКІ Й ВСЯКОГО РОДА ПЕЧИВА НАЙ-
ЛУЧШОЇ ЯКОСТИ В НАПІЛЬШИЙ УКР. ПЕКАРНІ ТОРОНТО.

BEAVER BREAD LIMITED
103 Lightbourne Ave. — Telephone: LL. 7445

Одніока Українська Молочарня в Торонто

ROGERS DAIRY LTD.

Доставляємо до дому, ресторанів
та складів: здорове й смачне Молоко.
Сметану, Сир і Масло.

459 Rogers Road. JU. 7193

В ОБОРОНІ ЮНАЦТВА (Канада, Онт.)

над Дніпром, як Поет хотів, а з ним тепер і ціла Україна в могилі. Але прийде час, що так, як дух Тараса Шевченка воскресне, так і Україна воскресне.

Потім знову співав хор, виступав мандоліновий терцет і співали вязанку пісень Н. Токарік, С. Никифорук і І. Магус. Відспівали добре.

Живий образ Тараса Шевченка представляв Степан Василевич. Він говорив із-за могили, немов справдішній Тарас Шевченко: „Брати мої, молю вас благаю, єднайтеся, братайтесь у чужому краю. Не шукайте, не питайте того, що не має і на небі, а че тільки на чужому полі...”

Чоловічий квартет відспівали Микола й Богдан Корси й Павло Сич і француз Лафевр. Співали „Там де тирса круто вітється”, п. Лафевр говорив по-українськи; казав, що любить українську пісню й культуру. По тім Павло Сич декламував „Гамалію”. Співали знову хор.

Кінцеве слово виголосив Всеч. о. Жан. Загрівав слухачів, щоб і надальше працювали для добра України й українського народу. Пригадував, як він за останньої війни був в Україні й доглядав могилу Тараса Шевченка під Каневом. Був також у Києві, де було Братство св. Кирила й Методія, і де йому вручили перстень з виритими на нім буквами К. і М., і як забирали моці св. Іоасафата до Відня до церкви св. Варвари, то він, о. Жан вложив той перстень на пальці св. Іоасафатові, щоб св. Іоасафат молився до Бога, щоб Україна воскресла.

Концерт закінчено відспівуванням „Ше не вмерла”, „Боже Іщасти Йому” й „О, Україно!“

Ст. Василевич.

Читаючи українську пресу часто надібаю статті про те, що серед нашого молодого покоління підупадає мораль. хоче не моя справа до когось мішатися, але мені залежить на тім, щоб із наших молодих людей вирости корисні й мудрі громадянини. І думаю, що, щоб таке сталося, то наперед треба нам самим бути такими.

Мені пригадується, як один жив із Коломий хвалився перед другими двома жіздами, що то за чудо зробив їх рабін. Іде наш рабін вулицею — оповідає той жив — і надібає християнських дітей, які зачали кричати за ним „ребе, ребе...“. „А, проклятий гой, подумав, хай вас земля засипає!“ Але йде далі й міркує, що ті малі гої нічого не винні, а винні старші, що їх так виховали, і знову, каже сам до себе: „Ні, хай їх земля не засипає!“

— Ну, ну? А дех те чудо? — питают жіди.

— Ну, якто де? Та сталося чудо, що їх земля не засипала.

— «»

НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ Г. М. БУНЗІВ

Повища байка дає добрий приклад, де треба шукати причини поганого поведіння наших молодих людей. Це винні матері, що їх так виховали, або й цілком не виховали й діти набралися злих звичок поза дном.

Живу поміж нашими людьми й приглядаюся до їх прикмет. Завважив я, що вони нічого доброго не витворили, свого питомого, крім простацтва. Ті інтелігентні люди, що між нами, набули інтелігентністів від чужих, від того, що чужі витворили в своїй школі й окруженні.

Наши народ жив цілі століття під чужими, які не дбали про його виховання, бо це не було в їх інтересі. Ті самі ворожі сили діють і сьогодні, переважають нас. Попри те стаються зорганізовані національно непевніх українців і настірайти їх проти національно певних — одних українців проти одних. — щоб самі ми себе взаємно поборювати. Напоюючи чутя „пачиків“ болітників. Їх так підготували хитро-мудро, що ніби українцями себе називають, але правдивої України не люблять, із-за своєї темноти. Вони хочуть, щоб український народ і латьше буде під своїми поневолитеями, тільки в іншій формі. Комуніст іншої нації не дбає, яка буде назва державного устрою, тільки головне для нього, що його народ сам собою рядив. Російський чи польський комуніст не бажає, щоб його народ ішов під контролю українського комуніста, хоч би який „чистий“ був той комуніст. А наші большевики, якби так прийшлося Україні боротися за свою незалежність, перші стали б „пятою колонною“ й шпигунами проти Української Держави. Бо своїм розумом вони не живуть, а разумом ворогів України. А тік так хитро виховують наших відсталих людей, що навіть Т. Шевченка й І. Франка використовують для своїх цілей, хоч І. Франко лишив для нас заповіт, що „Не

це!“

Не забуваючи про українську пресу, присутні зложили жертви на пресовий фонд „Українського Робітника“: М. Бунзі — \$1; по 50 ц. о. Жуковський і Гр. Шкабарінський; Я. Козальчук — 65 ц. Разом — \$2.65.

Т. Даниляк.

Усім жертвам Адміністрація „У.Р.“ сердечно дякує.

— «»

ВІШНІВАЛИ ЖІНОК ГУРТОМ

Чоловіки з української греко-католицької церкви відспівали залізницю, так звані поїздки „вікенд“. Їх так підготували хитро-мудро, що ніби українцями себе називають, але правдивої України не люблять, із-за своєї темноти. Вони хочуть, щоб український народ і латьше буде під своїми поневолитеями, тільки в іншій формі. Комуніст іншої нації не дбає, яка буде назва державного устрою, тільки головне для нього, що його народ сам собою рядив. Російський чи польський комуніст не бажає, щоб його народ ішов під контролю українського комуніста, хоч би який „чистий“ був той комуніст. А наші большевики, якби так прийшлося Україні боротися за свою незалежність, перші стали б „пятою колонною“ й шпигунами проти Української Держави. Бо своїм розумом вони не живуть, а разумом ворогів України. А тік так хитро виховують наших відсталих людей, що навіть Т. Шевченка й І. Франка використовують для своїх цілей, хоч І. Франко лишив для нас заповіт, що „Не

це!“

По всім тім відспівали жінкам многа літа й зібрали \$41 на церкву й \$4.30 на пресовий фонд українських часописів, з чого \$2 відійшли для „У.Р.“.

Жертви на пресу збиралася п. В. Сарабун. Заяла гомоніла від жіночого сміху. Він сам промовляв і попросив слово п. В. Стангрета, гостя з Вест Торонто, який виголосив влучну промову.

По всім тім відспівали жінкам многа літа й зібрали \$41 на церкву й \$4.30 на пресовий фонд українських часописів, з чого \$2 відійшли для „У.Р.“.

Жертви на пресу збиралася п. В. Сарабун.

Учасник.

— «»

ПОДЯКА

(Кінгстон, Онт.)

Почуваюсь до милого об

зовку подякувати членінням і

пора, не пора москалеві й ляхові служити”.

Виховання, то така гнучка штука, що хто її знає, то велике діла може творити. Хай „Український Робітник“ стане чинником творчої сили для виховання нашого народу, що допоможе нам осягнути нашу ціль національну — Українську Державу, — де наше юнацтво буде виховуватися на корисних і розуміннях громадян.

Написав Робітник.

Для Редакції: — Перегляньте її осудіть, чи до річи її влучно написане, бо я ще додав до часопису не писав ніколи, тільки в вільний час люблю читати її вчитися. Тепер я працюю в ніклевій копальні. Дякую.

Від Редакції: — Написане добре. Стаття виявляє, що автор її вміє послідовно думати. А це найважливіше. Воно вміє послідовно думати, той науку правдиво розуміти може й хаотичного думання побудеться. Прохано писати дальше.

Від Редакції: — Написане добре. Стаття виявляє, що автор її вміє послідовно думати. А це найважливіше. Воно вміє послідовно думати, той науку правдиво розуміти може й хаотичного думання побудеться. Прохано писати дальше.

— «»

НИКИТА РОМАНЮК

Адвокат і Нотар

Заступає в справах швейцарських, карінських і розвозових.

Канц.: 406 Continental Life Bldg.

371 Bay St., — AD. 4256

Тел. мешкання KI. 8657

BRANCH OFFICES:

468½ Queen St. W. — WA. 8890

— «»

JOHN GRUDEFF, B. A.

Адвокат і Нотар

Переправляє справи швейцар

